

GUIA PER LA CASSERA, PREPARACIÓ Y CONSERVACIÓ DELS LEPIDÓPTERS

PER

D. SALVADOR MALUQUER Y NICOLAU

CAPITOL V

PREPARACIÓ DELS LEPIDÓPTERS

De retorn de la cassera lo primer que deu fer l' entomólech es preparar els exemplars de las papellonas: las que durant la cassera s' han clavat ab una agulla ó posat en un triangle de paper. estarán ja complertament mortas, restant vivas tant sols las dels tubos ó capsetas ab fons de vidre. Totas deuhen matarse immediatament: las ja clavadas ó posadas en triangles, si encara bellugan se matan clavant l' agulla en la part de dintre del tap d' un gran pot preparat ab éter, cyanur ó cloroform, ó bè punxantlas entre las potas ab una agulla sucada de una solució d' ácit oxálich, lo que 'ls produheix la mort desseguida.

El pot per matar las papellonas es el mateix que s' usa per la cassa, pro generalment en el laboratori d' entomología s' en tenen de més grossos, de mida que hi cápigan grans especies com la *Saturnia Pyri* L.

Lo cyanur es molt verenós, per lo que 's recomana gran prudencia en els entomologistas que l' usin, evitant el respirar els vapors que 's desprenen al destapar el pot. Aquet se prepara fent en una escudella una pasta clara de guix ab aygua; en lo fons del pot y ab les pinses s' hi posan uns trossets de cyanur en cantitat proporcionada á la grandaria d' aquell, y pe'l demunt y fent que 'ls cubreixi complertament s' hi tira la pasta de guix, fet lo qual se deixa destapat pera que s' assequi, lo que 's logra al cap d' algunas horas. Es convenient rentar ab forsa aygua tot lo que ha tocat el cyanur y passar una esponja mullada per damunt de la taula hont s' ha manipulat.

L' éter y 'l cloroform son menys perillosos: la fig. 4 mostra un pot preparat ab cyanur y un tap preparat per l' ús del éter ó cloroform, que porta enfonzat en sa part inferior un tubo de vidre plé de cotó fluix impregnat d' aquestas sustancias, tapat ab un tap de suro (b.) que porta tres ó quatre talls longitudinals per afavorir la evaporació. Al fons dels pots s' hi posa una rodona de paper secant, destinat á absorbir els líquits que al morir llensan algunas papellonas.

Quan s' han recullit moltes nocturnes deuen matarse y si es possible prepararse avants que les altres, en primer lloch perque moltes solen esvolatregar pe'l tubo fenise malbè y després perque son més difícils de preparar bè un cop remollides que les diurnes. Tambè las *licenas* deuen prepararse desseguida á ésser possible, puig si 's deixan assecar, al remollir-les solen perdre 'l color de les ales.

Per matar una papellona 's treu la tapa de la capseta ó tubo hont está, tapanlo ab los dits, y apartant aquestos se sacút ab forsa en la boca del pot de cassa fent caurer l' exemplar al fons y tapant desseguida. Aixís que deixa de fer moviment, se treu y 's clava pe'l centre del tórax, parant compte de no fer malbè els feixos de pels de que s' adornan qualcunas especies. S' ha de caydar de que l' agulla quedi perpendicular al pla del insecte y que entre aquét y 'l cap d' aquella quedin d' uns 8 á 10 millimetres. Las millors agullas son las de las casas Klaguër de Berlín, y Ortner de Viena, puig son d' acer, flexibles y fortas, vernissadas de negre, ab lo cap de llautó las de la primera de ditas casas y de níquel el model dit «Ideal» de la segona, que es el més recomanable. Abdúas casas ne fabrican de nou nombres diferents, comensant pe'l 000, que es el més prim y molt recomanable pe'ls *microlepidópters*.

Las papellonas s' acostuman á preparar ab las alas estas, puig sobre fer més bonich deixan al descobert una porció de dibuixos y caràcters morfológichs de gran importancia per la determinació de las mateixas, pro es d' aconsellar que al costat dels exemplars ab les ales estas se 'n hi posin altres en actitud de repós.

Perque 'ls insectes quedin ab les ales esteses en bona posició, s' usan uns petits aparells ó estenedors formats de dos tauletas de fusta tendre acostadas paralelament per sas voras, pro deixant entre ellas una escletxa profunda destinada á rebre el cos de la papellona. Las dos tauletas están sostingudas á convenient distancia per dos ó tres travessers, y en lo fons de la escletxa hi ha enganxada una tira de moll d' etzevara per poder clavarhi la agulla. D' aquestos aparetets, dits estenedors, s' en tenen de diferentas midas proporcionadas á las dimensions dels insectes que han de rebre. Las tauletas deuen ésser bèn polidas.

(Continuará)

NOTAS BIBLIOGRAFICAS

—*Noticias mineralógicas*, por D. Lucas Fernández Navarro. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat. 1905).—Continuació de las citas de especies mineralógicas á diferentas localitats d' Espanya, trobantse á Catalunya les següents: *Coure natiu* á Olot, *Pírita* á Caralps, *Menilitos* á Caldas de Malavella, *Aragonito*, Montanya de Batet (Olot), *Baritina*, Sant Juliá de Ramis; *Fibrolita*, Cadaqués, *Pinita* Coll de Pasteral (Amer), *Clorita* Caralps, *Serpentina* Coll de Pasteral, *Esteatita* Sant Climent d' Amer, *Eustatita* Jusqueda, á la provincia de Girona.—LL. G. F.

—*Datos sobre el mispikel de España*, por D. Salvador Calderón. (Bol. Soc. Esp. Hist. Nat. núm. 6.—1905).—En aquesta nota son autor dóna compte de la distribució del mispikel á Espanya, citant á Catalunya, després d' avisar que tè molts pochs datos d' aquesta regió y que deu trobarse á molts punts dels Pirineus, les següents localitats: comarca ahont neixen el Ter y Fresser, Comas de Clot y de Vaca, prop de Nuria (Girona), Ribas y Caralps ahont s' explota, y á la mina *Suerte* de Massanet de Cabrenys, associat á la calcopirita, además d' alguns punts de la provincia de Barcelona.—LL. G. F.

—*The Land Shells of Majorca*, per Horsley (The Journal of Conchology, vol 11, n.º 3).—Aquest article es fruyt d' un viatge á Mallorca.